

Sprawy połączone C-402/05 P i C-415/05 P

Yassin Abdullah Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko

Radzie Unii Europejskiej i Komisji Wspólnot Europejskich

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (WPZiB) — Szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — Narody Zjednoczone — Rada Bezpieczeństwa — Rezolucje przyjęte na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych — Wykonanie we Wspólnocie — Wspólne stanowisko 2002/402/WPZiB — Rozporządzenie (WE) nr 881/2002 — Środki dotyczące osób i podmiotów ujętych w wykazie sporządzonym przez organ Narodów Zjednoczonych — Zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych — Komitet Rady Bezpieczeństwa utworzony na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa 1267 (1999) (Komitet ds. Sankcji) — Ujęcie tych osób i podmiotów w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 881/2002 — Skarga o stwierdzenie nieważności — Kompetencja Wspólnoty — Łączona podstawa prawna z art. 60 WE, 301 WE i 308 WE — Prawa podstawowe — Prawo do poszanowania własności, prawo do bycia wysłuchanym i prawo do skutecznej kontroli sądowej

Opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura przedstawiona w dniu 16 stycznia 2008 r.	I - 6363
Opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura przedstawiona w dniu 23 stycznia 2008 r.	I - 6387
Wyrok Trybunału (wielka izba) z dnia 3 września 2008 r.	I - 6411

Streszczenie wyroku

1. *Akty instytucji — Wybór podstawy prawnej — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*
(art. 57 ust. 2 WE, art. 60 WE, 133 WE, 301 WE; rozporządzenie Rady nr 881/2002)
2. *Akty instytucji — Wybór podstawy prawnej — Akty wspólnotowe nakierunkowane na cele traktatu WE w zakresie stosunków zewnętrznych — Artykuł 308 WE — Niedopuszczalność*
(art. 60 WE, 301 WE, 308 WE; art. 3 UE)
3. *Akty instytucji — Wybór podstawy prawnej — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*
(art. 60 WE, 301 WE, 308 WE; rozporządzenie Rady nr 881/2002)
4. *Wspólnoty Europejskie — Kontrola sądowa zgodności z prawem aktów instytucji — Akt wykonujący rezolucje Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych — Kontrola incydentalna zgodności z prawem decyzji Rady Bezpieczeństwa — Wyłączenie*
(art. 220 WE; rozporządzenie Rady nr 881/2002)
5. *Prawo wspólnotowe — Zasady — Prawa podstawowe — Uwzględnienie europejskiej konwencji praw człowieka*
(art. 220 WE, 307 WE; art. 6 ust. 1 UE)
6. *Międzynarodowe prawo publiczne — Karta Narodów Zjednoczonych — Rezolucje Rady Bezpieczeństwa przyjęte na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych*
7. *Wspólnoty Europejskie — Kontrola sądowa zgodności z prawem aktów instytucji — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*
8. *Wspólnoty Europejskie — Kontrola sądowa zgodności z prawem aktów instytucji — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*

9. *Wspólnoty Europejskie — Kontrola sądowa zgodności z prawem aktów instytucji — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*
10. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Wyrok stwierdzający nieważność — Skutki — Ograniczenie przez Trybunał — Rozporządzenie wprowadzające środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami*
(art. 231 WE)

1. Uwzględnienie wykładni art. 60 WE i 301 WE, zgodnie z którą wystarczy, by środki ograniczające, przewidziane w rezolucji 1390 (2002) Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych i wprowadzone w życie rozporządzeniem nr 881/2002 wprowadzającym niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami, były skierowane przeciwko osobom lub podmiotom przebywającym na terytorium danego państwa trzeciego lub powiązanych z nim w inny sposób, oznaczałoby przyznanie tym postanowieniom nadmiernie szerokiego zasięgu i w żaden sposób nie spełniałoby wynikającego z samego ich brzmienia wymogu, że środki zarządzane na podstawie tych postanowień powinny być podejmowane wobec państw trzecich.

Po pierwsze, wykładnia art. 301 WE, zgodnie z którą postanowienie to ustanawia pomost proceduralny między Wspólnotą i Unią Europejską, co oznacza, że należałoby je interpretować równie szeroko jak właściwe kompetencje wspólnotowe, w tym kompetencje dotyczące wspólnej polityki handlowej i swobodnego przepływu kapitału

mogłaby ograniczyć zakres zastosowania, a tym samym *effet utile* tego postanowienia, gdyż zgodnie z samym jego brzmieniem dotyczy ono podejmowania środków, potencjalnie bardzo zróżnicowanych, oddziałujących na stosunki gospodarcze z państwami trzecimi, które zatem nie powinny być a priori ograniczane do materialnych kompetencji wspólnotowych takich jak kompetencje w dziedzinie wspólnej polityki handlowej lub swobodnego przepływu kapitału. Za taką wykładnią nie przemawia też zresztą brzmienie art. 301 WE, który przyznaje Wspólnocie kompetencję materialną o zakresie co do zasady autonomicznym w stosunku do pozostałych kompetencji wspólnotowych.

Po drugie, w świetle celu i treści tego rozporządzenia nie sposób przyjąć, że rozporządzenie to dotyczy konkretnie wymiany międzynarodowej, to znaczy jego głównym zadaniem jest wspieranie, ułatwianie lub regulowanie wymiany handlowej i nie mogło ono zatem opierać się na wspólnotowej kompetencji w dziedzinie wspólnej polityki handlowej. Akt wspólnotowy należy bowiem do zakresu

kompetencji wyłącznej w dziedzinie wspólnej polityki handlowej ustanowionej w art. 133 WE wyłącznie w sytuacji, gdy dotyczy konkretnie wymiany międzynarodowej, to znaczy jego głównym zadaniem jest wspieranie, ułatwianie lub regulowanie wymiany handlowej, i wywiera on bezpośredni wpływ na obrót określonymi produktami. Nie sposób również przyjąć, że rozporządzenie to wchodzi w zakres zastosowania postanowień traktatu dotyczących swobodnego przepływu kapitału i płatności, ponieważ zakazuje przekazywania środków finansowych jednostkom w państwach trzecich. Co się tyczy przede wszystkim art. 57 ust. 2 WE, rozpatrywane środki ograniczające nie należą do jednej z kategorii środków wymienionych w tym postanowieniu. Co się tyczy następnie art. 60 ust. 1 WE, to postanowienie to również nie może uzasadniać spornego rozporządzenia, ponieważ jego zakres zastosowania zależy od zakresu zastosowania art. 301 WE. Co się tyczy wreszcie art. 60 ust. 2 WE, postanowienie to nie zawiera odpowiedniej kompetencji wspólnotowej, jako że ogranicza się do umożliwienia państwom członkowskim podejmowania, z określonych szczególnych powodów, jednostronnych środków przeciwko państwu trzeciemu dotyczących przepływu kapitału i płatności, z zastrzeżeniem kompetencji Rady do zobowiązania państwa członkowskiego do zmiany lub uchylecia takich środków.

(por. pkt 168, 176–178, 183, 185, 187–191, 193)

2. Pogląd zgodnie z którym art. 308 WE pozwalałby — w szczególnym kontekście art. 60 WE i 301 WE — na przyjmowanie aktów wspólnotowych ukierunkowanych nie na jeden z celów Wspólnoty, lecz jeden z celów z zakresu traktatu UE, wśród których znajduje się wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (WPZiB), jest niezgodny z samym brzmieniem art. 308 WE.

O ile prawdą jest, że został ustanowiony pomost między działaniami Wspólnoty obejmującymi sankcje gospodarcze na podstawie art. 60 WE i 301 WE oraz celami traktatu UE w dziedzinie stosunków zewnętrznych, w tym WPZiB, o tyle jednak ani brzmienie postanowień traktatu WE, ani jego struktura nie uzasadniają poglądu, że ten pomost rozciąga się na inne postanowienia traktatu WE, w szczególności art. 308 WE.

Skorzystanie z art. 308 WE wymaga bowiem, by zamierzone działanie miało, po pierwsze, związek z „funkcjonowaniem[em] wspólnego rynku”, a po drugie, zmierzało do osiągnięcia „jednego z celów Wspólnoty”. Tego ostatniego pojęcia, wyrażonego w sposób jasny i precyzyjny, w żadnym razie nie można zrozumieć w ten sposób, że obejmuje ono cele WPZiB.

Współlistnienie Unii i Wspólnoty jako dwóch zintegrowanych, lecz odrębnych porządków prawnych, jak również konstytucyjna konstrukcja filarów, zamierzone przez autorów obecnie obowiązujących traktatów, wchodzą ponadto w zakres rozważań natury instytucjonalnej nakierowanych na przeciwdziałanie rozszerzaniu tego pomostu na artykuły traktatu WE inne niż te, z którymi pomost ten ustanawia wyraźny związek.

Ponadto art. 308 WE, będący integralną częścią porządku instytucjonalnego opartego za zasadzie kompetencji powierzonych, nie może stwarzać podstawy dla rozszerzenia dziedziny kompetencji Wspólnoty poza ogólne ramy wynikające z całości postanowień traktatu WE, w szczególności tych, które określają zadania i działania Wspólnoty.

Podobnie art. 3 UE, w szczególności akapit drugi tego artykułu, nie może służyć za podstawę rozszerzenia kompetencji Wspólnoty poza jej własne cele.

3. Celem art. 308 WE jest zastąpienie braku kompetencji do działania przyznanych instytucjom wspólnotowym w sposób wyraźny lub dorozumiany przez szczególne postanowienia traktatu, jeżeli kompetencje te okazują się jednak niezbędne do tego, aby Wspólnota mogła wykonywać swoje zadania w celu osiągnięcia jednego z celów postawionych w traktacie.

Rozporządzenie nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami, jako że nakłada środki ograniczające o charakterze gospodarczym lub finansowym, w sposób oczywisty wchodzi w zakres zastosowania *ratione materiae* art. 60 WE i 301 WE. Skoro jednak artykuły te nie przewidują wyraźnie lub w sposób dorozumiany kompetencji do działania polegającego na nałożeniu takich środków na adresatów, którzy nie mają żadnego związku z reżimem rządzącym państwem trzecim, tak jak ci, których dotyczy omawiane rozporządzenie, ten brak kompetencji — spowodowany ograniczeniem zakresu zastosowania tych postanowień *ratione personae* — może zostać zastąpiony skorzystaniem z art. 308 WE jako podstawy prawnej spornego rozporządzenia obok tych dwóch pierwszych postanowień, pod warunkiem że zostały spełnione pozostałe przesłanki, od których zależy możliwość zastosowania art. 308 WE.

Skoro celem spornego rozporządzenia jest odcięcie podmiotów związanych

(por. pkt 197–204)

z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami od wszelkich środków finansowych i gospodarczych dla uniemożliwienia finansowania aktów terrorystycznych, może on zostać połączony z zadaniami wyznaczonymi Wspólnocie w traktacie WE w rozumieniu art. 308 WE. Artykuły 60 WE i 301 WE w zakresie, w jakim przewidują kompetencję Wspólnoty do nakładania środków ograniczających o charakterze gospodarczym w celu wykonania działań, o których postanowiono w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, są bowiem wyrazem celu dorozumianego i ukrytego, to jest celu polegającego na umożliwieniu podejmowania takich środków poprzez skuteczne wykorzystanie narzędzia wspólnotowego. Ten cel można uznać za cel Wspólnoty w rozumieniu art. 308 WE.

Wprowadzenie tego typu środków przy użyciu instrumentu wspólnotowego nie wykracza poza ogólne ramy wynikające z całości postanowień traktatu, o ile ze swej istoty wykazują one ponadto związek z funkcjonowaniem wspólnego rynku, który to związek stanowi kolejną przesłankę stosowania art. 308 WE. Gdyby bowiem środki gospodarcze i finansowe takie jak nałożone omawianym rozporządzeniem były nakładane jednostronnie przez każde państwo członkowskie, rozprzestrzenienie tych środków krajowych mogłoby oddziaływać na funkcjonowanie wspólnego rynku.

(por. pkt 211, 213, 216, 222, 225–227, 229, 230)

4. Wspólnota jest wspólnotą prawa, to znaczy, że zarówno państwa członkowskie, jak i instytucje podlegają kontroli zgodności wydanych przez nie aktów z podstawową kartą konstytucyjną, jaką stanowi traktat, oraz że traktat ten ustanawia zupełny system środków prawnych i procedur w celu powierzenia Trybunałowi Sprawiedliwości kontroli zgodności z prawem aktów instytucji. Umowa międzynarodowa nie może naruszać struktury kompetencyjnej określonej w traktatach, a więc niezależności wspólnotowego systemu prawnego, nad której przestrzeganiem czuwa Trybunał zgodnie z wyłączną kompetencją, w którą jest wyposażony na podstawie art. 220 WE i która stanowi jeden z fundamentów Wspólnoty.

Co się tyczy aktu wspólnotowego, który — jak rozporządzenie nr 881/2002 wprowadzające niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — służy wykonaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonej w trybie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, Trybunał nie może, w ramach właściwości wyłącznej przewidzianej w art. 220 WE, kontrolować zgodności z prawem takiej rezolucji uchwalonej przez ten organ międzynarodowy, nawet jeżeli miałaby ona dotyczyć jedynie jej zgodności z *ius cogens*, a raczej może kontrolować zgodność z prawem aktu wspólnotowego służącego jej wykonaniu.

Wyrok sądu wspólnotowego, w którym by orzeczono, że akt wspólnotowy służący wykonaniu takiej rezolucji jest sprzeczny z nadrzędną normą wspólnotowego porządku prawnego, nie oznaczałby podważenia pierwszeństwa tej rezolucji na poziomie prawa międzynarodowego.

W tym zakresie zobowiązania nałożone umową międzynarodową nie mogą skutkować naruszeniem zasad konstytucyjnych traktatu WE, wśród których znajduje się zasada, zgodnie z którą wszystkie akty wspólnotowe powinny przestrzegać praw podstawowych, przy czym przestrzeganie to stanowi przesłankę ich zgodności z prawem, a kontrola, czy przesłanka ta jest spełniona, należy do Trybunału w ramach pełnego systemu środków prawnych ustanowionego w tym traktacie.

(por. pkt 281, 282, 286–288)

5. Prawa podstawowe stanowią integralną część ogólnych zasad prawa, nad których przestrzeganiem czuwa Trybunał. W tym zakresie Trybunał opiera się na tradycjach konstytucyjnych, wspólnych państwom członkowskim, oraz na wskazówkach zaczerpniętych z umów międzynarodowych dotyczących ochrony praw człowieka, przy których tworzeniu państwa członkowskie współpracowały lub do których przystąpiły. Europejska konwencja praw człowieka ma tutaj znaczenie szczególne. Przestrzeganie praw człowieka stanowi zatem przesłankę zgodności z prawem aktów wspólnotowych i niedopuszczalne są we Wspólnocie środki, które są nie do pogodzenia z poszanowaniem tych praw.

Zasady rządzące międzynarodowym porządkiem prawnym Narodów Zjednoczonych nie oznaczają, że kontrola sądowa wewnętrznej zgodności z prawem rozporządzenia nr 881/2002 wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami w świetle praw podstawowych jest wyłączona z tego powodu, że akt ten służy wykonaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonej w trybie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych. Tego rodzaju immunitet jurysdykcyjny aktu wspólnotowego, jako pochodna zasady pierwszeństwa zobowiązań wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych na poziomie międzynarodowym, w szczególności zobowiązań dotyczących rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonych w trybie rozdziału VII tej karty, nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia w traktacie WE. Artykuł 307 WE nie może w żadnym przypadku zezwolić na podważenie zasad należących do fundamentów wspólnotowego porządku prawnego, wśród nich zasady wolności, demokracji, jak również poszanowania praw

człowieka i podstawowych wolności, zawarty w art. 6 ust. 1 UE jako fundamenty Unii. Jeśli art. 300 ust. 7 WE przewiduje, że umowy zawarte zgodnie z warunkami określonymi w tym artykule wiążą instytucje Wspólnoty oraz państwa członkowskie, postanowienie to, gdyby stosowało się ono do Karty Narodów Zjednoczonych, korzystałoby z pierwszeństwa przed aktami wspólnotowego prawa wtórnego. Jednak na poziomie prawa wspólnotowego pierwszeństwo to nie obejmowałoby prawa pierwotnego, a w szczególności zasad ogólnych, w których skład wchodzi prawa podstawowe.

Sądy wspólnotowe powinny zatem — zgodnie z kompetencjami, w które wyposażył je traktat WE — zapewnić co do zasady pełną kontrolę zgodności z prawem ogółu aktów wspólnotowych w świetle praw podstawowych, w tym również tych aktów wspólnotowych, które — jak rozpatrywane rozporządzenie — służą wykonaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonych w trybie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych.

(por. pkt 283–285, 299, 303, 304, 306–308, 326)

6. Kompetencje Wspólnoty powinny być wykonywane z poszanowaniem

praw podstawowych i akt wydany na podstawie tych kompetencji należy interpretować w świetle właściwych norm prawa międzynarodowego, a jego zakres stosowania wpisać w ramy tych norm.

Przy korzystaniu ze swej kompetencji do wydawania aktów wspólnotowych przyjmowanych na podstawie art. 60 WE i 301 WE w celu wykonania rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych Wspólnota powinna przywiązywać szczególną wagę do okoliczności, że zgodnie z art. 24 Karty Narodów Zjednoczonych uchwalenie przez Radę Bezpieczeństwa rezolucji w trybie rozdziału VII tej karty stanowi przejaw sprawowania podstawowej odpowiedzialności, jaką powierzono temu organowi w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa na szczeblu międzynarodowym. Sprawowanie tej odpowiedzialności obejmuje w ramach wymienionego rozdziału VII uprawnienie do decydowania o tym, co stanowi zagrożenie dla pokoju międzynarodowego i bezpieczeństwa międzynarodowego, oraz do podejmowania niezbędnych środków do ich utrzymania lub przywrócenia.

Jednakże Karta Narodów Zjednoczonych nie narzuca z góry określonego modelu wykonania rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonych w trybie jej rozdziału VII; wykonanie to może nastąpić zgodnie z zasadami obowiązującymi w tej kwestii w porządku

prawnym każdego państwa będącego członkiem ONZ. Karta Narodów Zjednoczonych pozostawia bowiem członkom ONZ swobodę wyboru spośród możliwych modeli przyjmowania takich rezolucji do ich porządku wewnętrznego.

do tego rozporządzenia. Ponadto co się tyczy aktu wspólnotowego służącego wykonaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa uchwalonej w ramach walki z terroryzmem, względy nadrzędne dotyczące bezpieczeństwa lub utrzymywania stosunków międzynarodowych Wspólnoty i jej państw członkowskich mogą stać na przeszkodzie informowaniu zainteresowanych o niektórych okolicznościach, a co za tym idzie, wysłuchaniu ich co do tych okoliczności.

(por. pkt 291, 293, 294, 298)

7. Co się tyczy prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym, to jeśli chodzi o środki ograniczające, takie jak nakładane rozporządzeniem nr 881/2002 wprowadzającym niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami, nie można wymagać od organów wspólnotowych, by informowały o tych motywach przed pierwotnym umieszczeniem osoby lub podmiotu w tym wykazie. Takie wcześniejsze poinformowanie mogłoby bowiem zagrozić skuteczności środków w postaci zamrożenia funduszy i zasobów gospodarczych, które nakłada sporne rozporządzenie. Z powodów także związanych z celem omawianego rozporządzenia oraz skutecznością przewidzianych w nim środków organy wspólnotowe nie miały również obowiązku wysłuchania wnoszących odwołanie przed pierwotnym umieszczeniem ich w wykazie z załącznika I

Jednakże prawo do obrony, w szczególności prawo do bycia wysłuchanym, nie jest w sposób oczywisty przestrzegane ze względu na to, że ani rozpatrywane rozporządzenie, ani wspólne stanowisko 2002/402 dotyczące środków ograniczających przeciwko Osamie bin Ladenowi, członkom organizacji Al-Kaida i talibom oraz innym osobom fizycznym, grupom, przedsiębiorstwom i podmiotom z nimi powiązanym, do którego omawiane rozporządzenie odsyła, nie przewidują procedury informowania o okolicznościach uzasadniających umieszczenie nazwisk lub nazw zainteresowanych w załączniku I do tego rozporządzenia i ich wysłuchania — czy to równocześnie z tym umieszczeniem, czy to po jego dokonaniu — a poza tym Rada ani nie poinformowała wnoszących odwołanie o dowodach zgromadzonych przeciwko nim, uzasadniających nałożenie na nich środków ograniczających, ani nie

przyznała im prawa do zapoznania się z tymi dowodami w rozsądnym terminie po nałożeniu tych środków.

wych warunkach i podjęcia decyzji, czy celowe jest wniesienie sprawy do sądu wspólnotowego, jak i umożliwienia w pełni sądowi dokonania kontroli zgodności z prawem danego aktu wspólnotowego, do czego jest zobowiązany na podstawie traktatu.

(por. pkt 334, 338, 339, 341, 342, 345, 348)

Skoro zatem te osoby lub podmioty nie są poinformowane o zgromadzonych przeciwko nim dowodach oraz mając na względzie związku między prawem do obrony i prawem do skutecznej ochrony sądowej, nie mają one również możliwości obrony swoich praw w odniesieniu do tych dowodów na dostatecznych warunkach przed sądem wspólnotowym, sąd ten nie jest w stanie dokonać kontroli zgodności z prawem omawianego rozporządzenia w zakresie, w jakim dotyczy ono tych osób lub podmiotów, co oznacza, że należy stwierdzić naruszenie prawa do skutecznej ochrony sądowej.

8. Zasada skutecznej ochrony sądowej jest zasadą ogólną prawa wspólnotowego wynikającą ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich, chronioną na mocy art. 6 i 13 europejskiej konwencji praw człowieka, potwierdzoną również w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Przestrzeganie obowiązku informowania o motywach uzasadniających umieszczenie nazwiska danej osoby lub nazwy podmiotu w wykazie stanowiącym załącznik I do rozporządzenia nr 881/2002 wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami jest konieczne zarówno w celu umożliwienia adresatom środków ograniczających obronę ich praw w najlepszych możli-

(por. pkt 335–337, 349, 351)

9. Znaczenie celów aktu wspólnotowego może usprawiedliwić negatywne konsekwencje — nawet daleko idące — dla

niektórych przedsiębiorców, w tym również tych, którzy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za sytuację, która doprowadziła do przyjęcia tych środków, ale okazuje się, że ma to wpływ zwłaszcza na ich prawa własności.

W świetle celu interesu ogólnego o znaczeniu tak podstawowym dla wspólnoty międzynarodowej jak walka wszelkimi środkami, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, z zagrożeniami dla pokoju międzynarodowego i bezpieczeństwa międzynarodowego, jakie niosą akty terrorystyczne, zamrożenie funduszy, środków finansowych i innych zasobów gospodarczych osób zidentyfikowanych przez Radę Bezpieczeństwa lub Komitet ds. Sankcji jako powiązane z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami, nie może samo w sobie uchodzić za niewłaściwe lub nieproporcjonalne. W tym zakresie środki ograniczające nałożone rozporządzeniem nr 881/2002 wprowadzającym niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami są takimi ograniczeniami prawa własności, które co do zasady można uznać za uzasadnione.

Jednakże obowiązujące procedury powinny umożliwiać zainteresowanej osobie lub zainteresowanemu podmio-

towi odpowiednie przedstawienie ich sprawy właściwym organom, jak wymaga tego art. 1 protokołu nr 1 do europejskiej konwencji praw człowieka.

W konsekwencji zastosowanie wobec osoby lub podmiotu środków ograniczających, o których mowa w omawianym rozporządzeniu, w związku z umieszczeniem ich nazwiska lub nazwy w wykazie z załącznika I do tego rozporządzenia, stanowi nieuzasadnione ograniczenie ich prawa własności, ponieważ rozporządzenie to zostało wydane bez zapewnienia jakiejkolwiek gwarancji umożliwiającej tej osobie lub podmiotowi przedstawienie ich sprawy właściwym organom, i to w sytuacji, w której ograniczenie ich praw własności — zważywszy na ogólny zasięg i rzeczywisty czas trwania środków ograniczających, którym zostali poddani — należy uważać za daleko idące.

(por. pkt 361, 363, 366, 368–370)

10. O ile należy stwierdzić nieważność rozporządzenia nr 881/2002 wprowadzającego niektóre szczególne środki ograniczające skierowane przeciwko niektórym osobom i podmiotom

związanym z Osamą bin Ladenem, siecią Al-Kaida i talibami — w zakresie, w jakim dotyczy wnoszących odwołanie — z powodu naruszenia zasad obowiązujących w ramach procedury, zgodnie z którą środki ograniczające wprowadzone tym rozporządzeniem zostały przyjęte, o tyle nie można wykluczyć, że nałożenie takich środków na wnoszących odwołanie może co do istoty okazać się jednak uzasadnione.

Stwierdzenie nieważności tego rozporządzenia ze skutkiem natychmiastowym mogłoby zatem w sposób poważny i nieodwracalny zaszkodzić skuteczności

środków ograniczających nałożonych omawianym rozporządzeniem, które Wspólnota ma obowiązek wprowadzić w życie, jako że zanim rozporządzenie to zostanie ewentualnie zastąpione nowym, wnoszący odwołanie mogliby przedsięwziąć kroki zmierzające do uniknięcia ewentualności ponownego zastosowania wobec nich zamrożenia funduszy. W tych okolicznościach słuszne jest zastosowanie art. 231WE w ten sposób, że skutki spornego rozporządzenia w zakresie, w jakim dotyczy wnoszących odwołanie, zostaną utrzymane w mocy na okres nieprzekraczający trzech miesięcy, licząc od dnia ogłoszenia wyroku.

(por. pkt 373, 374, 376)